

"No és cert que fem por als empresaris"

Rafel Ribó (Barcelona, 1945), president i cap de llista d'IC-V a les eleccions catalanes, es presenta als comicis amb la incògnita de si l'electorat premiarà el pacte amb el PSC, pel qual totes dues formacions comparteixen llista a Girona, Tarragona i Lleida.

Què ha motivat el pacte entre PSC i Iniciativa per Catalunya-Verds?

—En les eleccions generals del 1996 es va veure que hi havia un milió i mig més de vots per a les esquerres que no per a les dretes a Espanya, i en canvi hi governa el PP amb CiU i el PNB. I a Catalunya hi havia més de cent cinquanta mil vots més per a l'esquerra, i hi governa CiU amb el PP. Per tant, a banda que la llei d'Hondt és la menys proporcional i que els mínims provincials fan distorsió, hi ha el fet que les dretes se saben entendre molt bé en les qüestions essencials i les esquerres, en canvi, passem el dia barallant-nos. A això, cal afegir-hi la tendència, que ja fa temps que es dona a Europa, a l'articulació de governs a partir de majories d'esquerres plurals. No és només l'Olivera —això no és Itàlia—, però sí que vull aprendre del pacte italià, del francès, de l'alemany...

—I com es trasllada això aquí?

—Un acord d'aquesta mena, creiem, i ja ho vam dir fa tres anys, és allò que veritablement sacsejaria l'opinió pública catalana. Quan vam formular la proposta, tant ERC, llavors dirigida per Angel Colom, com el PSC, encapçalat per Raimon Obiols, van respondre-hi positivament. Tot això va anar evolucionant. Fins que el Nadal del 98 Maragall va sortir amb la proposta de fer una macrocoalició entre PSC, IC-V i qui volgués afegir-s'hi, aprovada pel consell nacional del PSC. Havíem treballat secretament, o discretament, amb Maragall abans que fes la proclama —ara ja es pot dir—. Pujol va veure la força que això tenia i va tornar a posar el calendari electoral quan tocava. Les eleccions municipals de juny refreden el procés, però demostren que IC-V té un espai propi.

A final d'agost, amb enquestes a la mà, el PSC veu

que a Tarragona, Lleida i Girona es perden vots de les esquerres, que es queden a mig camí d'aconseguir un representant. Llavors proposen que sumem vots. En unes converses exclusives amb Maragall a Rupià li contesto que el que suma més és la macrocoalició oberta a tot Catalunya. Però ell diu: "No, és que hem

de ser realistes, el meu partit no ho vol i només puc parlar de Tarragona, Lleida i Girona". Doncs, bé, nosaltres no compartim aquesta visió, però jo, que vull el tot, també vull la part. Així que vam posar-hi tres condicions: que fos una coalició, que cadascú mantingués la seva personalitat (és a dir, cadascú fa la seva campanya) i que cadascú tingués el seu grup parlamentari.

—No hi arrisca més IC-V que no pas el PSC?

—IC té unes arrels fondíssimes en el passat que no vol perdre. Proceident de l'ex-comunisme, com diu Piqué, va innovant cap el que en diem l'ecosocialisme. I això, a Europa, hi és i va creixent. A més, tenim la corroboració ciutadana, som la quarta força més votada.

I si perdo dos o tres diputats, però aconseguim una majoria de govern d'esquerres, estaré molt més content que no si els conservo o en guanyo un parell i continua governant el conservadorisme. Em sembla d'un egoisme estèril que una força política només es plantegi si

conserva els diputats o en guanya algun i després "ja veurem".

—Però no pot ser que una part d'electors d'IC-V optin directament per Maragall?

—Dels que ens van votar en les últimes autonòmiques i generals, segons les nostres enquestes, de cada cent, quaranta ens diuen que ens tornaran a votar. Quinze, volen votar l'Anguila, i CiU i PSC s'enduen uns dotze votants. La resta diuen allò de "no sap/no

"Per sobre les nostres propostes sectorials, la lluita en favor del treball, del medi i de la igualtat genèrica home-dona (la feminització de la societat), hi ha una aposta clara per l'autogovern de Catalunya i per la radicalitat democràtica."

contesta”, però que, si voten, ho faran per Iniciativa. La meua aposta electoral és: si, al quaranta que em pensen votar, n’hi afegeixo un vint de nous, tinc que a la circumscripció de Barcelona, igual que va passar a les municipals, només podré, al capdavant, un quaranta per cent dels vots obtinguts en les últimes autonòmiques i generals.

—*Maragall ha dit que aquesta candidatura pot ser l’embrió d’un partit com els Demòcrates dels EUA...*

—En Maragall és un personatge a qui agrada d’anar llançant “tempestes d’idees”. Crec que aquesta reflexió és interessantíssima per a un seminari universitari, però no per al debat polític actual. No som als EUA; a Europa hi ha uns patrons polítics diferents...

—*...i que caldria fer un partit liberal progressista...*

—“Liberal”. Una altra paraula que causa escàndol, però que a mi m’encanta. “Liberal” vol dir ser partidari de les llibertats.

—*No, no ho deia per això. Ho deia perquè sembla que Maragall vol abastar un espectre polític cada dia més ampli, com Pujol: un líder personal, amb una formació ideològicament poc dibuixada...*

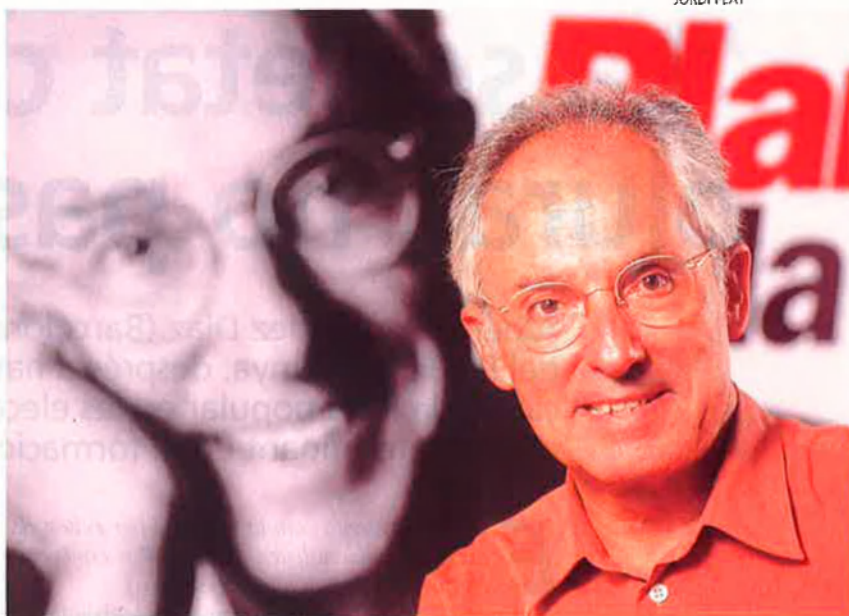
—Quant a formes, són models que es poden aproximar, però, quant a continguts, hi ha diferències sensibles. Per exemple, Barcelona ha estat governada pel PSC, IC-V i ara ERC, amb unes polítiques molt diferents de les que practica la Generalitat.

—*Sobre el seu programa... N’és un dels eixos la feminització de la societat. Què significa?*

—És un dels tres eixos de propostes sectorials més importants. Per sobre les nostres propostes sectorials hi ha una aposta clara per l’autogovern de Catalunya i per la radicalitat democràtica. Els tres eixos sectorials forts són el de la lluita en favor del treball, el del medi i el de la igualtat genèrica home-dona, que en diem feminitzar la societat. Què significa? Doncs, per exemple, que en la publicitat no s’utilitzi la dona com a esquer de l’home; que quan organitzem el treball, tot allò que produeix sigui per als homes i tot allò que és assistència social, per a les dones, com passa amb infermeres, mestres, etc. Significa que, quan es parla de la promoció socioprofessional, no pensem que tot són valors masculistes com l’autoritarisme, la força, sinó que també hi comptin valors com la sensibilitat, determinats estímuls de caràcter efectiu... És un fil conductor que passa transversalment per tots els plans de les relacions socials.

—*Mirant els eixos programàtics seus i els d’ERC sembla que hi ha molts punts en comú, però —o potser per això mateix— sempre estan enfrontats...*

—Mai no hem iniciat una sola controvèrsia amb ERC. Mai no hem dit que Carod és “no sé què”, ni que són morts, ni hem recorregut a orígens socials per confondre l’electorat... Ni els contestem —ni a ells ni a ningú—. Crec que van una mica embriagats pels resultats del juny: quan tothom va retrocedir, augmentar una miqueta era un gran èxit. Però no n’hi ha per a tant, en cap elecció. Encara que Carod té la mania de dir que és la tercera força política de Catalunya, ha deixat de ser la darrera força quant a vots de la ciutadania.

Històricament tenim arrels diferents. Però sí que seguim un procés que tendeix a coincidir en formulacions programàtiques. Per això no entenc, tret que tinguin la intenció de menjar-se el nostre espai, que ens hàgim de barallar. Amb què no coincidim és en l’estratègia. No ho vam fer l’any 80 (em va semblar un regal a la dreta catalana i espanyola), ni coincideixo amb l’estratègia de les municipals, on es van canviar cromos amb CiU, “et dono Salt, tu Blanes”. No entenc que a Montblanc, on vam guanyar l’alcaldia i vam governar les esquerres, en les eleccions següents, amb una empat entre CiU i IC, ERC desempati en favor de CiU! M’ho puc explicar perquè el seu votant es troba dividit per meitats. Uns volen un canvi d’esquerres i els altres, que continuï governant Pujol. Entenc que Carod ha d’anar fent equilibris. Però potser podrà meitat i meitat, compte! Si es polaritza i es fa gair evot útil...

—*Els eixos que abans comentava de programa, els comparteixen els empresaris que van als famosos sopars de cent mil pessetes el cobert de Maragall?*

—Fa anys que em reuneixo amb empresaris, de tota la vida. Considero que l’empresari és un personatge important de la societat. Però, evidentment, he de combatre l’empresari que fa contractes escombraria, amb alts índex de sinistralitat, evasió fiscal...

No és cert que nosaltres podem espantar als empresaris, ni és cert que, a mi, m’espantin. A França hi ha un govern de socialistes, verds, comunistes i radicals. És el primer país d’Europa en creació d’ocupació, i l’economia els va a tota màquina. Els empresaris no es queixen de com és governada Barcelona, per socialistes, Iniciativa i Esquerra. Quan una força política es veu obligada a treure l’espantall “que vénen els comunistes”, “que ve l’esquerra obrera dura”..., vol dir que se’ls han acabat els arguments.

“No entenc que a Montblanc, on vam guanyar l’alcaldia i vam governar les esquerres, en les eleccions següents, amb una empat entre CiU i IC, ERC desempati en favor de CiU! M’ho puc explicar perquè el seu votant es troba dividit per meitats. Els uns volen un canvi d’esquerres, i els altres, que continuï governant Pujol. Compte!, potser podrà meitat i meitat, si es polaritza i es fa gaire vot útil...”

Enric Rimbau